замонавий таълим ва инновацион технологиялар бўйича илғор хорижий тажрибалар

Проф.Қ.Т.ОЛИМОВ

1-МАЪРУЗА

ЎҚУВ ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА УНИНГ СИФАТИНИ ТАЪМИНЛАШ БОРАСИДАГИ ИЛҒОР ХОРИЖИЙ ТАЖРИБАЛАР

Режа:

1. Ўқув жараёнини ташкил этиш ва унинг сифатини таъминлаш борасидаги илғор хорижий мамлакатлар таълим тажрибалар, замонавий ёндашувлар
2. Илғор таълим технологиялари
3. Замонавий таълимда тьюторлик, супервизорлик ва модераторлик фалияти

ОЛИЙ ТАЪЛИМ.

Хитойда олий таълим 3 хил кўринишга эга:
- махсус ўқув дастурлардан иборат курслар (ўқиш муддати 2-3йил);
- бакалавриатура (4-5 йил);
- магистратура (2-3);

ОЎЮни битиргач, 3 та таълим даражаси берилади:
- бакалавр,
- магистр,
- доктор

Кореядаги барча талабаларнинг 6,5фоизи бўлажак педагоглардир

Мамлакатда 11та ўқитувчилар коллежлари мавжуд

Ҳар бир провинция ўз коллежига эга

Бошланғич синф ўқиттувчиси бўлиш учун 2 йил ўқиш керак

1982 – йилда мактабгача тарбия ҳақида қонун қабул қилинди ва 80%га кенгайди

Turkiya Reslublikasida maktabdan tashqari ta’lim ikki manba orqali beriladi. Ulardan biri maktab bo’lsa, ikkinchisi ustoz-shogirdlik yo’nalishidir

Ularning sohalar bo’yicha dasturlari quyidagilar:

- **Umumiy ta’lim dasturlari**
- **Kasb-hunar, texnik ta’lim dasturlari**
- Shogirdlik va ustalik ta’limi dasturlari
- **Ochiq ta’lim dasturlari va hokazolar**

Финландия таълим тизими

Мактаб дарслари фин ёки швед тилларида ўтилади

Давлат мактаблари б-н бирга хусусий мак-таблар ҳам бор

1968 й. қонунига бино-ан, ягона умумий таълим тизимига ўтиш 1980 й.да ниҳоясига етказилди.

Мажбурий таълим — 9 й.лик.

Норвегия таълим тизими

Дастлабки мактаблар 12-аср бошларида очилган. 1848 йили 7 ёшдан 13—14 ёшгача бўлган болалар учун мажбурий таълим жорий этилди, 1968 й. 16 ёшгача етказилди. Ҳозирги таълим тизими мактабгача тарбия муассасалари, 6 йилик кичик ва 3 йилик юқори мажбурий мактаблар, ўрта умумий таълим мактаби — гимназиялар, ҳунар-техника ва ўрта махсус ўқув юртларини ўз ичига олади. Осло, Берген, Тронхейм, Тромсёдаги университетлар, 10 та институт олий таълим беради.

Дания таълим тизими

Дания маориф тизимининг илк бўғини – болалар боғчалари. 6 ёшдан болалар учун 9 йиллик мажбурий таълим жорий этилган. Бошланғич мактабларда ўқиш муддати 7 йил, кичик ўрта (реал) мактабларда 3йил, юқори ўрта мактаб (гимназия)ларда 3йил, ҳунар-техника билим юртларида 1–3 йил. 5 та университет, 3 техника университети, 20 га яқин институт ва коллежларда олий маълумот берилади. Йирик олий ўқув юртлари: Копенгаген (1479 йилда асос солинган) ва Орхус (1928 йилда асос солинган) университетлари, Дания муҳандислик академияси, Копенгаген техника университети.

АҚШ таълим тизимининг ривожланиш суръати анча юқори бўлиб, унинг бошланғич таълим босқичида ўқиши лозим бўлган болаларнинг 99,9 % ўрта бўғинида 94,5 % таълим олади.Ўқувчиларнинг умумий сонининг 46 % ўрта мактабни тугатгач, коллеж ва университетларда таълим олади. Барча тоифадаги таълим масканларида 58 миллион ёш, шу жумладан, таълимнинг олий босқичида 12 миллион йигит-қиз таҳсил олади. АҚШда ҳар 10 минг аҳолига 307 талаба тўғри келади. Бу жаҳонда юксак кўрсаткичлардан биридир.

VLADSTUDIO

Ўзбекистон Республикасида *таълим қуйидаги турларида амалга оширилади:*

-мактабгача таълим

-умумий ўрта таълим

-ўрта махсус, касб-ҳунар таълими

-олий таълим

-олий ўқув юртидан кейинги таълим

-кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш

-мактабдан ташқари таълим

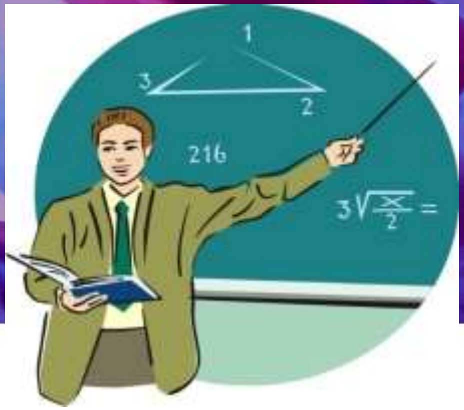

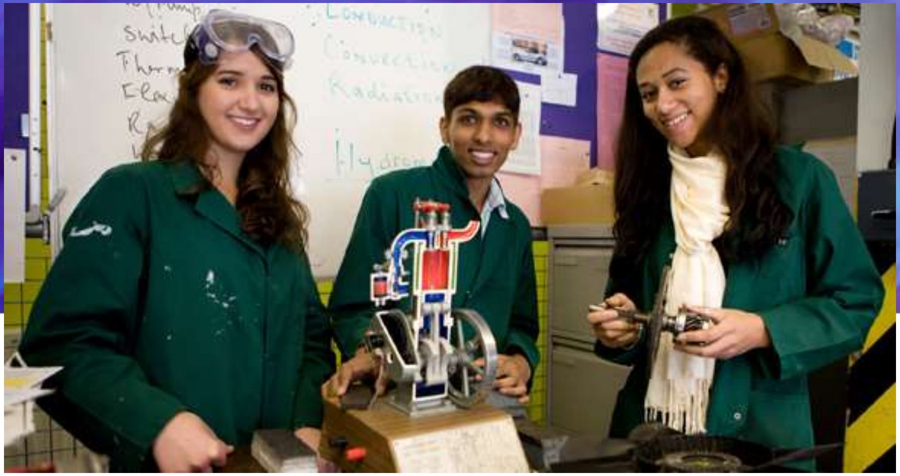

ТАЪЛИМ ЖАРАЁНИНИНГ АСОСИЙ КОМПОНЕНТЛАРИ:

1. **Таълим олувчи** – билим, кўникма ва малакаларни ўзлаштирувчи.
2. **Ўқув предмети** – ўқув материалининг мазмуни ёки кўникма ва малакаларни ўзлаштиришга қаратилган фаолият усуллари мазмуни.
3. **Ўқитиш технологияси** – ўқув материалини тақдим этиш методи, технологияси.
4. **Таълим берувчи** – ўқув материалини ва фаолият усулини ўзлаштирилишини таъминловчи.
5. **Ўқитувчи ва талаба орасидаги муносабат.**

Замонавий таълим мақсади

Қобилият ва фазилатларни ривожлантириш

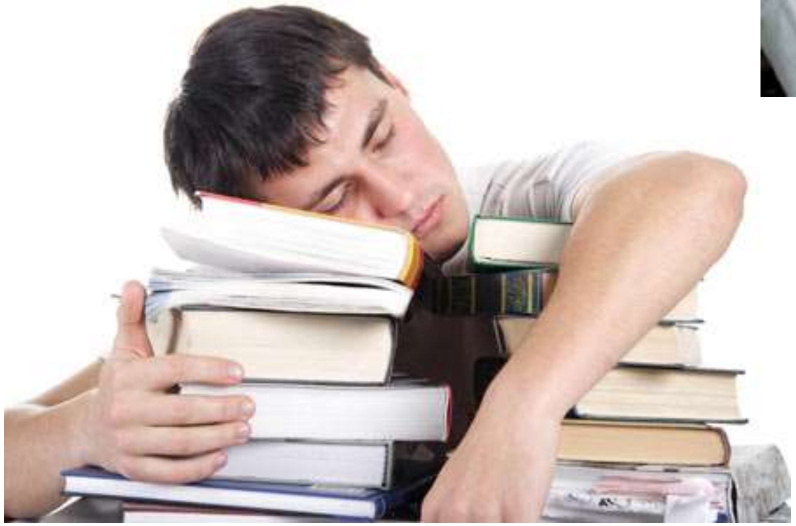

Фақат билим олиш эмас

АСОСИЙ ҒОЯ:

Анъанавий таълим → шахсга йўналтирилган таълим → эркинлаштирилган таълим

Замонавий ўқитиш технологиялари шахсга йўналтирилган таълимга асосланади ва талабанинг шахси-ўқув жараёнининг марказий фигураси ҳисобланади.

Таълимнинг янги парадигмаси

таълим олувчи → ўқув адабиётлари → таълим берувчи

Қаттиққўллик педагогикаси-га асосланган

Шахсга йўналтирил-ган

Ҳамкорликдаги таълим

-Муаммоли технологиялар

-Дидактик ўйинли технологиялар

-Ҳамкорлик технологиялари

-Модулли технологиялар

ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР

- Ўз соҳаси бўйича зарурий билим, кўникма ва малакаларга эга бўлиш

Билим, кўникма, малака

- Соҳага оид билимларини доимий равишда мустақил ошириб бориш

Мустақил таълим

Ижод

- Соҳага инновациялар киритиш учун мустақил изланиш ва ижод қилиш

Бошқариш

- Ўз вақтини режалаштириш, бошқариш ва ўз фаолиятини ташкил этиш

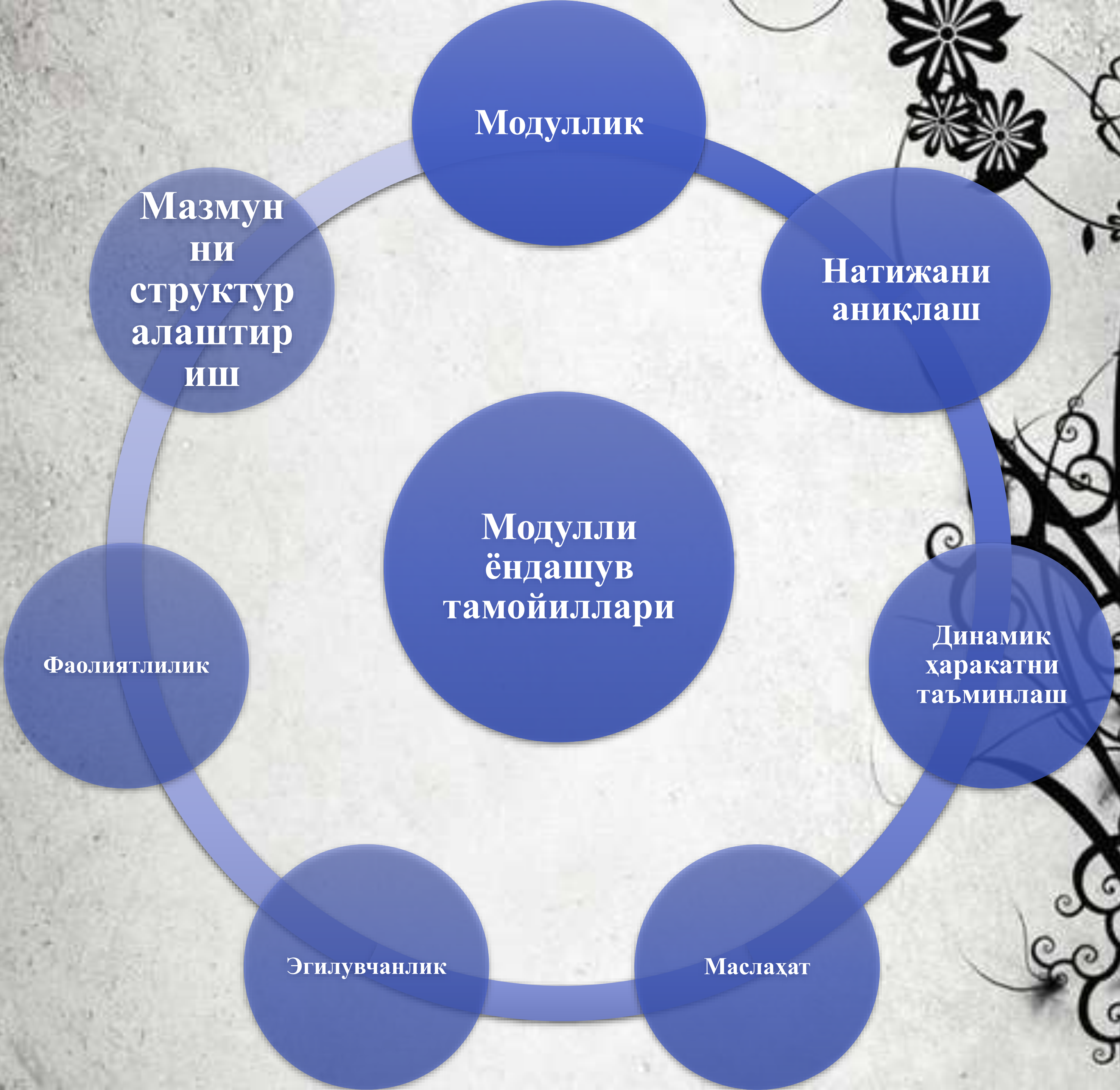
Модуллик
Натижани аниқлаш
Динамик ҳаракатни таъминлаш
Маслаҳат
Эгилувчанлик
Фаолиятлилик
Мазмунни структуралаштириш
Модулли ёндашув тамойиллари

Модулни таркибий қисмлари

Модулни номи

Модулни ўзлаштиришдан мақсад

Модул билан ишлаш учун методик тавсиялар

Назарий ахборот банки ва таянч тушунчалар

Семинар, амалий ва лаборатия ишларининг мазмуни, топшириқлар ва уларни бажаришга ёрдам берувчи тавсиялар

Жорий назорат топшириқлари

Индивидуал ҳолда бажариладиган мустақил топшириқлар

Ёзма назорат вариантлари

Ўз-ўзини текшириш учун саволлар

Талаба йиғиши мумкин бўлган рейтинг баллари

Модуль блоклари

- **Кириш назорат**
  - **Назарий**
    - Ахборот лўнда, аниқ, қисқа, кўргазмали холда тақдимоти
    - Ҳар бир мантиқий қисмни таҳлили
  - **Амалий**
    - Дастлабки амалий топшириқлар
    - Чуқурлаштирилган амалий топшириқлар
    - Фаолият натижаларини ва таҳлил қилиш
  - **Назорат**
    - Чиқиш назорати

GR-RIVNE

ХОРИЖИЙ ТАЪЛИМДА ИШЛАТИЛАДИГАН ТЕРМИНЛАР

Тютер

Эдвайзер

Фасилитатор

Модератор

Тьютор

- (от лат. *Tutorem-наставник, опекун) устоз, мураббий*

Эдвайзер

- (advisor)-производное от старофранцузкого “avisen” “ўйламоқ”) индивидуал ҳолда диплом иши, курс ишини ишлаб чиқишда маслаҳатчидир

Фасилитатор

- (англ.*facilitator*, от лат *facilis*–легкий удобный)- егил, қулай гуруҳлардаги фаолият натижасини самарали билишини, муаммонинг илмий ечимини топишга йўналтириш гуруҳдаги комуникацияни жонлаштириши керак

namonitore.ru

Қабул қилинган қоидаларга амал қилиш текширилади, талабаларнинг мустақил фикрлаш ва ишлаш қобилиятларни ривожлантириш, билиш фаолятини фаоллаштиришга ёрдам беради. Маълумотни, семинарни, тренинглар ва давра суҳбатларини бошқаради, фикрларни умумлаштиради.

Модератор

Эътиборингиз учун раҳмат!!!